

ESAS NO : 1981/1493

KARAR NO : 1982/151

ÖZET : Siyasi bir parti ile ilişkisi görülen dernek yöneticisinin, sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin olarak işlediği suçlara ait davanın zaman ve yer koşullu aranmaksızın Askeri Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Hüseyin Taştan, Recep Çelen, Sezai Çuvaloğlu.

O L A Y : 1-Altındağ C.Savcılığı 27.7.1978 günlü iddianamesi ile:

1.7.1978 günü, Demetevler Lisesi önünde siyasi sağ ve sol guruplar arasında çıkan kavgada, sağ görüşlü olan sanık Hüseyin Taştan'ın silahla sol görüşlü olan Ahmet Uğün'ü öldürdüğü ve diğer sanıkların da taş atarak kavgaya dahil olduklarını ileri sürerek sanıklardan Hüseyin Taştan'ın T.C.K.nun 448.ve Recep Çelen ile Sezai Çuvaloğlu'nun T.C.K.nun 464/2.maddeleri ile cezalandırılmaları istemiyle haklarında kamu davası açılmıştır.

Altındağ 2.Ağır Ceza Mahkemesi: 29.12.1978 gününde, 1978/265-416 sayı ile; suçun sıkıyönetim ilânına neden olan olaylardan bulunduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

2-Yenimahalle C.Savcılığı 18.7.1978 günlü iddianamesi ile:

Sanık Hüseyin Taştan'ın 1.7.1978 günü, sağ-sol guruplar arasında çıkan kavgada adam öldürülmesi nedeniyle evrakın tefrik edildiğini ve sanığın memnu tabanca taşımakta ötürü 6136 sayılı Yasa'nın 13.maddesi ile tecziyesi için kamu davası açtığını belirtmiştir.

Yenimahalle 3.Asliye Ceza Mahkemesi: 2.2.1979 gününde, Esas 1978/316, Karar 1979/49 sayı ile; ağır ceza mahkemesinde görülen öldürme olayı hakkında görevsizlik kararı verildiği ve aynı olaydaki irtibat nedeniyle bu davada da görevsizliğe karar vermiştir.

Her iki dava 9.7.1979 günü, ara kararı ile Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi'nce birleştirilmiştir.

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1.Nolu Askeri Mahkemesi: 24.10.1980 gününde, 1980/451-310 sayı ile; suçun, sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlenmesi nedeniyle görevsizlik kararı vermiştir.

Askeri Yargıtay 3.Dairesi: 30.12.1980 gününde, 1980/427-419 sayı ile; sanıkların bir örgüt mensubu olup olmadığı araştırılmak ve böyle ise sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu bir dava olup olmadığı tesbit edildikten sonra sonucuna göre görev yönünden bir karar verilmesi gerektiği belirtilerek görevsizlik kararını bozmuştur.

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1.Nolu Askeri Mahkemesi: 13.10.1981 gününde, 1981/44-1108 sayı ile; suçun, sıkıyönetim ilânından üç aydan evvel işlendiği ve sıkıyönetim askeri mahkemelerinde görülen davalarla bağlantılı olmadığı gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Böylece, Altındağ 2.Ağır Ceza Mahkemesi ve Yenimahalle 3.Asliye Ceza Mahkemeleri ile Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1.Nolu Askeri Mahkemesi'nin kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14.maddesinde belirtilen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuştur.

İNCELİME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Kenan Terzioğlu'nun Başkanlığı'nda, Fethi Özdural, İsmail Oğuz, Nevza Doğan, Cezmi Elgin, Halûk Yardımcı ve İsmet Onur'un katılmaları ile yaptığı 19.4.1982 günlü toplantıda, geçici raportör Hâkim İsmet Köker'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, toplantıya Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan yardımcı Durmuş Ganioglu'nun Askeri Yargı yerinin, Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan yardımcı Güven Sökmen'in Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Sanıklara atılı suç, siyasal görüş ayrılığı nedeniyle işlendiğinden sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmaktadır. 1402 sayılı Yasa'ya 2310 sayılı Yasa ile eklenen ek-1.maddeye göre siyasi partilerle ilişkileri görülen kuruluş ve derneklerin yöneticileri ve üyelerinin suçları hakkında zaman ve yer kaydına bakılmaksızın Askeri Yargı yerinin görevli olduğu belirtildiğinden, Ankara İmniyet 2. Şube Müdürlüğü'nün dosya içinde mevcut 24.4.1981 günlü, 55493 sayılı yazısından belli bir siyasi partinin yan kuruluşu durumunda olan Ülkü Ocakları Derneği'nin üyesi olan ve sanık Hüseyin Taştan'ın ifadesine göre öldürme suçu esnasında kullandığı tabancayı kendisine veren sanık Recep Çelen'in ve bu sanıkla aynı olayda iştirak halinde suç işleyen diğer iki sanığın davalarının Askeri Yargı yerinde görülmesi gerekir.

Bu nedenle Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi'nin 13.10.1981 günlü, 1981/44-1108 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ : Askeri Yargı'nın görevli bulunduğu, Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1. Numaralı Askeri Mahkemesi'nin 13.10.1981 günlü ve 1981/44-1108 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına 19.4.1982 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
Kenan Terzioğlu

K. Terzioğlu

Üye
Fethi Özdural

F. Özdural

Üye
İsmail Oğuz

Üye
Nevzat Doğan.

N. Doğan

Üye
Cezmi Elgin

C. Elgin

Üye
Halûk Yardımcı

H. Yardımcı

Üye
İsmet Onur

K. Terzioğlu

D/E